

Alþingi
Erindi nr. P 128/526
komudagur 4.12.2002

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Áki Ármann Jónsson
akijons@veidistjori.is

Dags.
04.12.02

Tilv. vor
rjúpa 1002

Bréf yðar dags.
21.10.02

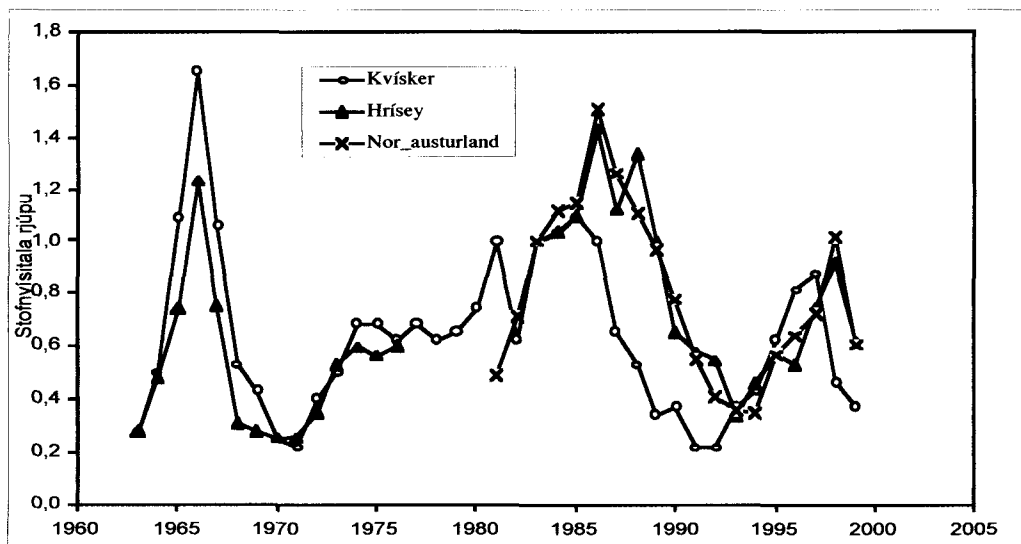
Tilv. yðar

Efni: Aðgerðir til verndar rjúpnastofninum

Vísað er í innsent erindi dags. 21.10.2002.

Rjúpnastofninn sveiflast náttúrulegri stofnsveiflu með lágmark á 7-13 ára fresti. Árið 2002 er rjúpnastofninn í lágmarki en það lágmark er ekki lægra en áður hefur komið í stofninum sbr. árin 1947-8, 1962-3, 1971-2 og 1992-3. Reyndar var lágmarkið 1947 svo svæsið að menn töldu að rjúpunni hefði verið útrýmt.

Það sem hefur hinsvegar vakið athygli líffræðinga er að hámörkin virðast vera að lækka og virðist sú breyting hafa átt sér stað eftir 1945. Þetta fyrirbrigði er ekki bundið við íslenska rjúpnastofninn heldur sést þetta víða á norðurhveli jarðar, t.d. Svíþjóð, Noregi og Skotlandi. Ekki er vítað hvað þessu veldur en menn hafa bent á hlýnandi veðurfar, aukna mengun, innfluttar afránstegundir (minkur) og stórvirkari veiðivopn. Orsakavaldurinn gæti verið ein af þessum, samverkandi áhrif allra eða jafnvel einhver allt önnur ástæða sem er okkur hulinn sem stendur.

Því hefur komið upp í umræðunni hvort ekki sé nauðsynlegt að grípa til aðgerða til þess að ná upp næsta toppi hjá rjúpunni, semsagt aðgerðirnar miða að því að hækka næsta topp rjúpunnar en EKKI að ná henni upp úr lágmarki.

Veiðistjóraembættið stóð fyrir skoðanakönnun eftir áramót 2002 m.a. til þess að reyna að fylla upp í þau þekkingargöt sem hingað til hafa komið í veg fyrir að hægt sé að stunda vitræna veiðistjórnun á rjúpu. Úrvinnsla niðurstaðna er nýbyrjuð en rjúpnakaflinn hefur fengið forgang vegna þeirrar umræðu sem hefur verið í gangi nú í haust.

Skoðanakönnun Veiðistjóra 2001

1.000 veiðikorthafar af 17.000 voru dregnir út tilviljanakennt og sent bréf eða tölvupóstur og þeir beðnir um að taka þátt í könnun. Af 1.000 veiðikorthöfum svöruðu 643 eða 65%.

1. Hefur þú einhverntímann farið á rjúpnaveiðar ?

Já sögðu 557 af 643 sem svöruðu könnuninni

af þeim sögðust 273 fara á hverju ári, 12 annað hvert ár, 237 Sjaldnar

heildarfjöldi veiðidaga 2001 = 1289

Október	471 dagar	160 manns	2,94 dagar pr. mann
F. HL. Nóvember	309 dagar	122 manns	2,53
S. HL. Nóvember	254 dagar	101 manns	2,51
Desember	257 dagar	97 manns	2,65

264 gengu til rjúpna árið 2001, 213 veiddu rjúpur árið 2001 og veiddu þeir samtals 5.248 rjúpur.

af þessum 213 sögðust 29 selja rjúpu einhverntíma, þeir veiddu 2.256 rjúpur samtals, veiðidagar voru 232

af þessum 29 sögðust 16 hafa selt rjúpu 2001

Þessir 16 veiddu samtals 2.102, seldu 1.431 af þeim og gáfu 386, veiðidagar voru 216

heildarfjöldi veiðidaga 216

Október	85 dagar	16 manns	5,31 dagar pr. mann
F. HL. Nóvember	42 dagar	16 manns	2,63 dagar pr. mann
S. HL. Nóvember	50 dagar	16 manns	3,13 dagar pr. mann
Desember	39 dagar	16 manns	2,44 dagar pr. mann

Ef við gefum okkur að það séu 5.000 rjúpnaveiðimenn sem skila inn veiðitölum þá má margfalda þessar tölur með c. 23,5 þannig að sala á rjúpum haustið 2001 hafi numið 33.628 stykkjum. Heildarveiðin árið 2001 verður um 100.000 rjúpur þannig að um 33% af öllum veiddum rjúpum það árið voru seldar.

Þeir sem seldu ekki 2001 eða 248 manns,

þeir veiddu samtals 3.134, gáfu 1.025, veiðidagar voru 1.074

2. Hvað ræður því hversu oft þú ferð til veiða ?

Frítíminn		270
Veðrið		249
Fer eins oft og þarf til þess að ná ákveðnum fjölda rjúpna		124
Ákveðinn fjöldi ferða óháð veiði		34
Meiri veiðivon		13

3. Hvaða aðgerða viltu grípa til EF.....Allir spurðir, líka þeir sem aldrei höfðu veitt rjúpu.

Stytta veiðitímabilið	267	Aftan af 103	framan af 205
Banna sölu til veitingahúsa og verslana	230		
Setja á svæðisbundna friðun	211		
Banna hálfsjálfvirkar byssur og pumpur	144		
Banna almennt sölu rjúpna		123	
Setja kvóta	113		
Setja á alfriðun í tiltekinn árafjölda		111	

STYTTING VEIÐITIMANS:

1. Minni veiðistofn en 15. október vegna náttúrulegra affalla.

Skv. rannsóknum Dr. Olafs K. Nielsen er veiðistofninn 20% minni 1. nóvember. Leiða má líkum að því að "jólamatmarkaðurinn" þurfi um 100.000 rjúpur. Ef veiðistofn 15.október er 300.000

fuglar (JGO) þá er veiði upp á 100.000 fugla 33% veiðialag. Þann 1. nóvember er sami veiðistofn orðinn 240.000 fuglar og veiði upp á 100.000 fugla er veiðialag upp á 42%.

Með þessari styttingu eykst veiðialagið um 9% strax.

2. Síðan má taka inn i jöfnuna aukið álag a veiðistofninn, fleiri menn á styttri tíma.
3. Raunhæft má telja að á móti komi minna veiðialag upp á 1289 d / 250 d= 19,4% ef vel tekst til.
4. Heildarniðurstaðan er því minna veiðialag upp á 10% mínus ahrifin af aukinni ánaud af veiðislóð.

HEILDARNIÐURSTAÐA.

Í besta falli 5-10 prósent.

Á rjúpnaráðstefnu SKOTVÍS sem haldinn var 5. október sl. var athyglisvert að ALLIR erlendu sérfræðingarnir lögðust gegn styttingu veiðitíma framan frá en voru meðmæltari styttingu aftan frá, sem sagt að hætta 1. des.

SÖLUBANN

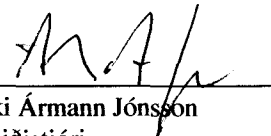
1. Sala á rjúpu er um 33% a ári skv. könnun 2001.
2. Á móti kemur einkasala a milli manna.
3. Raunhæft að áætla minnkun á sölu um helming, sérstaklega ef því yrði fylgt vel á eftir með siðfræðiboðskap.
4. Það gæti tekið 1-3 ár fyrir sölubann að ná fullri virkni sbr. reynslu grannþjóða okkar af slíkri aðgerð. Því væri heppilegast að sölubannið næði yfir 10 ára tímabil hið minnsta.

HEILDARNIÐURSTAÐA.

15-20% minnkun veiðialags.

Veiðistjóri vonar að ofangreint verði nefndinni til upplýsingar og biðst afsökunar á því hversu seint svarið berst en fyrir lítið embætti þá er aðalveiðitíminn+Umhverfisstofnun+rjúpnaumræða+allt annað bara of stór biti í háls.

Með bestu kveðju,

Áki Ármann Jónsson
Veiðistjóri